

Finansdepartementet
Ert dnr: Fi2022/00967

Yttrande – promemorian En effektivare upphandlingstillsyn

Örebro kommun har beretts tillfälle att lämna yttrande över promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn”. Nedan följer Örebro kommuns synpunkter.

Upphandlingsdirektiven är administrativt betungande men det får anses vara okontroversiellt att alla organisationer, privata såväl som offentliga måste agera professionellt i sitt upphandlings- och inköpsarbete. För offentlig sektor gäller särskilda förutsättningar eftersom verklig konkurrens saknas och risken för konkurs inte heller finns.

För att realisera den samhällsnyttiga potential som direktiven syftar till i form av sänkta kostnader och minskad korruption måste en viss administrativ investering göras. Denna indirekta kostnad kan ses som en systemkostnad för skattekollektivet men budgetmässigt fördelas den ut på de upphandlade myndigheterna/enheterna, anbudsgivare, domstolar och de stödjande/kontrollerande myndigheterna.

Örebro kommun kan konstatera att det är en stor pedagogisk utmaning att beskriva den nytta som följer av de administrativa pålagorna för de verksamheter som har att följa reglerna i vardagen. Succesivt över åren har dock en utveckling skett varefter direktiven och den svenska lagen utvecklats. Örebro kommuns upphandlingsenhet har till exempel lite drygt fördubblats i storlek sedan rättsmedlen infördes 2010 vilket talar för att den typ av åtgärder som föreslås i promemorian är effektiva.

Det borde kanske vara en självklarhet att tjänstepersonerna alltid fullgör alla de, i lag föreskrivna, administrativa momenten men även i Örebro kommun förekommer fortfarande att dessa ”sista åtgärderna innan ärendet kan stängas” får vänta när fokus flyttas till nästa upphandling som behöver annonseras.

Det är rimligt att anta att de förslag som nu läggs fram av den myndighet vars uppdrag det är att följa upp om de där sista åtgärderna blev gjorda kommer att leda till att mer tid faktiskt läggs på dessa åtgärder, vid risk om upphandlingsskadeavgift. Det i sig är positivt. Lagstiftaren har ju redan beslutat att alla dessa åtgärder ska vidtas och gällande lagar måste såklart följas. Det kan

ändå i sammanhanget lyftas att det troligen kommer att leda till längre ledtider hos de upphandlade myndigheterna/enheterna. För att motverka detta kommer en ökning av den indirekta kostnaden att krävas.

4.1 Tillsynsmyndigheten får besluta om upphandlingsskadeavgift

Örebro kommun anser att förslaget kan effektivisera handläggningen på det sätt som beskrivs i promemorian, vilket troligen medför en minskad belastning på förvaltningsrätterna.

4.2 Dokumentationskyldigheten förenas med en tidsfrist och 4.3 Tillämpningsområdet för upphandlingsskadeavgiften utvidgas

Den föreslagna tidsfristen på 30 dagar i kombination med att upphandlingsskadeavgift införs är sannolikt rätt väg att gå för att de redan lagstiftade uppgifterna ska fullgöras i större utsträckning. Det kan vara relevant att i kommande lagstiftningsarbete utreda varför så många upphandlande myndigheter/enheter inte verkar inse nyttan med att fullgöra uppgifterna.

4.4 Taket på upphandlingsskadeavgiften höjs och 4.5 Tidsfristen för att besluta om upphandlingsskadeavgift förlängs

Både förslaget om förlängd tidsfrist och en ökning av det potentiella beloppet som kan dömas ut i form av en upphandlingsskadeavgift kommer troligen att få önskad effekt i form av en beteendeförändring hos upphandlande myndigheter/enheter som medvetet väljer att riskera en upphandlingsskadeavgift när alternativet är att stå avtalslösa under tiden som en upphandling genomförs eller avstå upphandling och låta ett direktupphandlat avtal bestå.

Jimmy Nordengren (C), ordförande
Kommunstyrelsens utskott för hållbar utveckling
Örebro kommun